Tarragona inaugura «Tarracròpolis», un nou espai per a la interpretació històrica de l'acròpolis de la ciutat

El Museu Bíblic Tarraconense i l'ICAC han inaugurat la sala Tarracròpolis, un espai d'interpretació a la Part Alta de Tarragona on es fon el passat, el present i el futur de l'acròpolis de la ciutat.

La Tarragona romana, la medieval i la contemporània se superposen i permeten establir un relat per aprofundir en el coneixement de la història i el patrimoni de la ciutat.

El projecte, que ha comptat amb el suport de diverses institucions i entitats, té encara potencial per créixer, ja que a deu metres sota terra s'hi amaguen més de 100 metres de galeries laberíntiques d'un refugi de la Guerra Civil perfectament conservat i que va arribar a acollir 700 persones.

Tarracròpolis és des d'aquest dilluns un nou espai per visitar i conèixer el patrimoni històric de Tarragona. S'ubica a l'interior del Museu Bíblic Tarraconense i consta d'un parell de sales que, a la pràctica, són un recorregut geològic, històric i arquitectònic per la història de 23 segles de la ciutat.

A la primera sala hi ha una **col·lecció d'inscripcions**, algunes de les quals són rèpliques, que hi ha a Tarragona. Destaca especialment la que es conserva a l'interior de la Torre de Minerva i que és la més antiga de la península Ibèrica.

El punt d'inici del projecte fou el descobriment d'una de les exedres paganes del temple d'August, al subsol del MBT

També s'hi exposa la rèplica de la *pileta* trilingüe hebraica de Tarragona, que ja es va presentar públicament el passat mes de juliol i que és una rèplica d'una de les peces més

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)

excepcionals que es conserven del món hebreu antic, actualment conservada al Museu Sefardí a Toledo.

El recorregut per aquesta primera sala inclou també la visualització d'un **audiovisual** (disponible en tres idiomes) amb l'evolució de la història de l'acròpolis e Tarragona. Dues **maquetes** arquitectòniques a escala 1:200, al centre de la sala, recreen el recinte de culte imperial romà (el temple amagat de l'emperador August) i la Catedral de Tarragona construint-se cap a l'any 1275, en l'època medieval. Hi ha també una col·lecció de **gravats** originals que mostren planimetries històriques i imatges de l'acròpolis com finestres obertes al passat, i una col·lecció de **numismàtica**, amb monedes des d'època ibèrica fins als nostres dies.

Imatge de la sala Tarracròpolis, amb una de les maquetes i l'audiovisual, de fons. Foto: ICAC

Les peces epigràfiques venen acompanyades de codis QR amb què accedir a la seva representació virtual en la col·lecció de models 3D (que es va presentar públicament el mes de novembre i que es troba disponible en obert a la web de l'ICAC i al portal Sketchfab). Així, la visita es pot fer físicament i alhora virtualment.

Tarracròpolis és el resultat de **més de vint anys d'investigacions de l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica (ICAC) i el Museu Bíblic Tarraconense**. A banda, també hi han col·laborat el Consell Comarcal del Tarragonès, la Diputació de Tarragona, el Col·legi d'Aparelladors i Arquitectes Tècnics de Tarragona (COATT), l'Arquebisbat de Tarragona, la Fundación Española para la Ciencia y la Tecnología, i la Fundació Privada Mútua Catalana. El pressupost s'estima en uns 80.000 euros i ha requerit tres anys de treballs.

Espai de la sala Tarracròpolis on s'exposen les inscripcions. Foto: Arquebisbat de Tarragona, Santi Grimau.

Del coneixement científic a la socialització

Com va destacar **Josep Maria Macias**, investigador de l'ICAC i un dels responsables científics del projecte, aquest "esdevé un gran recurs pedagògic que posem a disposició de centres educatius i institucions, com una eina complementària en l'ensenyament de la història i el ric patrimoni de Tarragona".

> L'impuls de la FECYT (Fundación Española para la Ciencia y la Tecnología), va destacar Josep Maria Macias, ha estat decisiu per poder dota el projecte Tarracròpolis d'un espai museogràfic i pedagògic estable com a eina pedagògica i turística del futur, que ara està a disposició de la ciutadania.

Precisament, una de les parets del sala museogràfica és exactament **una de les exedres paganes del temple d'August**, el descobriment de la qual va ser el punt d'inici del projecte. Des d'aquest espai també hi ha una finestra que permet contemplar una de les cantonades de l'exedra i que formen part de l'edifici annex, actual seu del Consell Comarcal del Tarragonès.

Amb Tarracròpolis s'exemplifica
un bon projecte de
transferència del coneixement
combinant investigació i
museografia

La segona sala, més austera a nivell de museïtzació, era una **antiga cisterna, probablement romana**, segons els investigadors. Però **durant la Guerra Civil va servir de refugi antiaeri** i va arribar a acollir 700 persones. De fet, el refugi es va ampliar cap al subsol, ja a deu metres sota terra i per sota la cisterna. Aquesta zona, de moment, encara no és accessible per al públic tot i que està en perfecte estat de conservació. Hi ha més de cent metres de túnels amb tres sortides a l'exterior: una al Museu Bíblic, una segona al carrer de les Coques i la tercera al carrer de Santa Tecla.

Imatge de les galeries del subsol. Foto: Arquebisbat de Tarragona, Santi Grimau.

Un edifici que ha estat testimoni de canvis importants, des de l'època romana, com la construcció de la Catedral, la construcció de l'Hospital de Santa Tecla, l'arribada de l'aigua a la ciutat, o la construcció de les cases dels orfes i les òrfenes, fins arribar a ser la Casa dels Concilis.

Així, l'edifici on es troba la sala Tarracròpolis és **un veritable palimpsest estructural**: "és com si estiguéssim en un tall geològic i aquest tall ens donés totes les coordenades per interpretar l'evolució d'un espai", explicà **Andreu Muñoz**, director del MBT i un dels responsables científics del projecte.

«Amb Tarracròpolis s'exemplifica un bon projecte de transferència del coneixement combinant investigació i museografia amb la desitjada sinergia d'administracions i entitats que estimen el patrimoni i l'entenen com un actiu indispensable per a la formació integral de la societat», afirmà el Dr. Muñoz.

En la part museogràfica de Tarracròpolis ha col·laborat el Museu Diocesà de Tarragona cedint algunes peces de la seva col·lecció, el Museu Sefardí de Toledo i, en el seu finançament, diferents institucions: el Consell Comarcal del Tarragonès, el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, la Fundación Española para la Ciencia y la Tecnología —Ministerio de Ciencia, Innovación y Universidades—, la Diputació de Tarragona, la Fundació Privada Mútua Catalana i el Col·legi d'Aparelladors, Arquitectes Tècnics i Enginyers d'Edificació de Tarragona.

L'acte d'inauguració ha tingut el dia 14 de desembre (11:30 h) i ha comptat amb els representants d'aquestes entitats així com també de l'arquebisbe de Tarragona, Dr. Joan Planellas i del vicari general de l'arxidiòcesi, Mn. Joaquim Fortuny.

Assistents a l'acte d'inauguració de la sala Tarracròpolis. D'esquerra a dreta, Francesc Roig (Fund. Priv. Mútua Catalana), Andreu Muñoz (MBT), Mn. Joaquim Fortuny, Joan Martí Pla (Consel Comarcal del Tarragonès), Mons. Joan Planellas (Arquebisbat de Tarragona), Josep Maria Palet (ICAC), Josep M. Macias (ICAC), Adolf Quetcuti (COATT), Imma Teixell (Serveis Territorials de Cultura, GenCat) i Sofia Mata (Museu Diocesà). Foto: Arquebisbat de Tarragona, Santi Grimau.

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)

Galeria fotogràfica (Arquebisbat de Tarragona, fotos de Santi Grimau)

La sala d'interpretació Tarracròpolis forma part del projecte de recerca TarrACro-POLIS: un viaje científico de 2.000 años de història, finançat per la FECYT, Fundación Española para la Ciencia y la Tecnología (FCT-18-13482) i és també exemple de la bona col·laboració entre institucions, ja que ha comptat amb el suport econòmic de la Generalitat de Catalunya (a través del projecte quadriennal CLT009-18-0102), la Diputació de Tarragona, el Consell Comarcal del Tarragonès, la Fundació Privada Mútua Catalana i el Col·legi d'Aparelladors, Arquitectes Tècnics i Enginyers d'Edificació de Tarragona. Juntament amb la col·laboració del Museu Diocesà de Tarragona.

L'Institut Català d'Arqueologia Clàssica, ICAC és un centre CERCA creat com a consorci el 2003 per la Generalitat de Catalunya i la Universitat Rovira i Virgili. Té la seu a Tarragona, ciutat reconeguda com a Patrimoni Mundial per la UNESCO l'any 2000, i està especialitzat en la recerca i formació avançada en arqueologia clàssica.
